

Návrh na povolení exekuce vnučenou dražbou nemovitosti p r v ý s o u d zamítl s poukazem na § 4 odst. 1 a § 5 odst. 2 zák. čís. 240/24 sb. z. a n., poněvadž bylo nařízením ministerstva financí povoleno povinné straně příročí až do konce roku 1934. R e k u r s n í s o u d k rekursu vymáhající strany navrhovanou exekuci povolil. D ů v o d y: Z § 5 odst. 2 zákona čís. 240/24 vyplývá, že za příročí pro staré pohledávky, pokud příročím jsou postiženy, nelze vésti exekuce. Pojem starých pohledávek, které příročím jsou postiženy, plyne z § 4 zákona. Podle něho stíhá příročí jen pohledávky, které vznikly před jeho účinností a v konkursu by náležely do 3. třídy. O takové pohledávky však v souzeném případě nejde. Z výpisu z hlavních knih bankovních jest patrné, že šlo v daném případě o pŮlletní úhrnkové částky s úroky, týkající se zápůjčky, jež vázne na nemovitosti a jest knihovně zajištěna. Předložený výpis tvoří podle císařského rozhodnutí ze dne 4. srpna 1864 čís. 99 ř. z. podle § 64 odst. 1 a 3 stanov bankovních a čl. IV. uvoz. zák. k ex. ř. právoplatný exekuční titul a, poněvadž pro pohledávku vymáhající strany jest vloženo zástavní právo, přísluší jí právo na oddělené uspokojení, které podle § 12 konk. ř. uvalením konkursu není dotčeno a proto nepatří ani do 3. třídy konkursních věřitelů.

N e j v y š š í s o u d dovolacímu rekursu nevyhověl.

D ů v o d y:

Stěžovatelka se poukazuje na správné odůvodnění napadeného usnesení. I kdyby bylo lze přisvědčiti jejímu právnímu názoru, že ustanovení § 5 odst. 2 zák. čís. 240/24 sb. z. a n., že »již povolené exekuce se nevykonávají«, není nijak obmezeno co do druhu pohledávek, nešlo tu o exekuci již povolenou.

Čís. 14076.

Třebaže nebylo bezpečnostních předpisů pro určité opatření na ochranu dělníků, byl závodní přes to povinen učiniti potřebná bezpečnostní opatření, způsobila zamezení při opatrném výkonu práce dělníkovu ohrožení.

Vyžadovalo-li určité místo lanovky, aby pro bezpečnost horníků bylo opatřeno zachycovačem těžkých vozíků, bylo povinností závodního, aby místo to tak opatřil.

Jest na závodním, aby prokázal, že vykonával nad doly náležitou kontrolu a dohled a že přes to nemohl nabýti a nenabyl vědomostí o tom, že kritické místo vyžaduje zřízení zachycovačů vozíků.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1935, Rv I 44/33.)

Žalobce utrpěl na dole, kde byl zaměstnán, úraz tím, že při zavěšování vozíků na lanovou dráhu vozík, již zavěšený sjel zpět a žalobce přimáčkl na vozík, který měl býti právě zavěšován. Nárazem tím byl žalobce těžce poraněn a domáhá se náhrady škody a placení měsíčního důchodu čině za svůj úraz odpovědným žalovaného proto, že opomenul jako ředitel dolu zřídit ochranná opatření při lanové dráze, zejména po-

staviti na ni zachycovač těžných vozíků. K tomu byl žalovaný povinen již podle bezpečnostních a těžních předpisů o jízdě a těžbě v dolech, kde žalobce úraz utrpěl, poněvadž spád dráhy byl prý na kritickém místě větší než 2%. Nižší soudy neuznaly žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud z těchto důvodů: Nebyl-li spád vyšší než 2%, není tu zanedbání provozních předpisů žalovaným, jež odvolatel z vyššího spádu než 2% dovozuje. Odvolatel vytýká, že soud prvé stolice neprávem zjišťuje, že žalovaný ani jinak neměl vědomost o tom, že spád jest takový, že jest potřebí postavení zachycovače huntů (vozíků). Žalovaný již v roce 1922 nebo 1923 věděl o vykolejení huntů a musil prý vědět, že se tak stalo tím, že ujely. Nestaral-li se o věc, bylo prý mu jasno, jak vykolejení nastalo, neb učinil tak proto, že nevěnoval příčině vykolejení pozornost. Zůstala-li mu příčina vykolejení neznámou, ač o ní mohl nabýti vědomosti, byla by na jeho straně hrubá nedbalost a jest prý za to zodpověden. Odvolání není v právu. Jest správné, že žalovaný jednou dle seznání žalobce jako strany v roce 1922 neb 1923 dle výpovědi svědků J. P. a O. L. asi 2—3 léta před úrazem, tedy v roce 1925 neb 1926 přišel k vykolejeným vozíkům, jak to i sám připouští. V tom, že se o věc blíže nestaral, nelze zavinění žalovaného spatřovati, an mu nikdo nehlásil, že se vykolejení stalo následkem ujetí vozíků. Vykolejení huntů, jak z posudku znalce a i výpovědi svědka O. L. vyplývá, může býti přivoděno i z jiných příčin. Žalovaný neměl proto důvodu pátrati po příčině vykolejení a učiniti již tenkrátě opatření ohledně postavení zachycovače huntů. Pokud odvolání své vývody buduje na tom, že žalovaný měl časté ujetí huntů vzíti v úvahu a příslušné opatření učiniti, stačí na vyvrácení vývodů těch poukázati k tomu, že ve sporu nebylo vůbec prokázáno, že žalovanému ujetí vozíků bylo známo, a že jen jednou, několik let před úrazem žalobcovým, jak již výše bylo uvedeno, přišel k vykolejeným vozíkům. Poukazuje-li odvolání k tomu, že zachycovač huntů byl po úraze postaven, nemá skutečnost ta pro zavinění žalovaného významu, poněvadž opatření to učinil, jak jest zjištěno, B. S. po úrazu sám, o své újmě, bez vědomí žalovaného.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky nižších soudů a prvému soudu uložil, by o věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Podle dosud platného ustanovení II F 3 obecných bezpečnostních předpisů o jízdě a těžbě v dolech pro obvod bývalého báňského revírního úřadu ve F. č. 3236/1911, jest učiniti u řetězových a lanových drah, mají-li spád větší než dvě procenta, opatření, by těžné vozy nemohly sjetí. Nižší soudy zjistily a zjištěním tím je dovolací soud vázán, že mezi zatáčkou a místem úrazu nebyl spád větší než 2%. Nebyl-li však spád na kritickém místě větší než 2%, nelze spatřovati provinění žalovaného proti uvedeným bezpečnostním předpisům v tom, že nepostavil zachycovač těžných vozů (Hunte). Pokud tudíž opírá žalobce žalobní nárok o toto zavinění žalovaného, právem uznaly nižší soudy, že žalobní nárok není důvodem svým po právu. Než dovolatel tvrdil dále, že, i když nebylo snad podle vydaných bezpečnostních nařízení třeba, učiniti opatření na ochranu dělníků, byl žalovaný povinen přes to uči-

niti vzhledem k předpisům §§ 170 a násl. o hor. zák. potřebná bezpečnostní opatření, bylo-li toho v tom kterém případě třeba. V tom jest mu přisvědčiti. Podle §§ 170, 171 a 187 o. hor. zák., pak § 93 prováděcího předpisu k o. hor. zák., dále § 4 zákona ze dne 31. prosince 1893 čís. 12 ř. z. z roku 1894 ve spojitosti s § 1157 obč. zák. jest závodní povinen učiniti ona opatření, jež jsou způsobilá zameziti při opatrném výkonu práce ohrožení dělníkovu. Vyžadovalo-li tudíž kritické místo lanovky, by pro bezpečnost horníků bylo opatřeno zachycovačem těžných vozíků, bylo povinností žalovaného jako závodního, aby opatřil místo to takovým zachycovačem. Bylo zjištěno, že na místě tom opětovně těžné vozy s lanovky sjely, takže následkem toho došlo také k vykolejení. Ze zjištění toho plyne, že místo to přes to, že jeho spád nebyl větší než 2% vyžadovalo, aby byla chráněna bezpečnost horníků obstarávajících dovoz těžných vozíků po kolejích k lanovce umístěním zachycovače. Prokázal proto žalobce, že žalovaný tím, že zachycovač na místě kritickém neumístil, porušil svou zákonnou povinnost. Než tím není ještě rozhodnuto o zavinění žalovaného. Ovšem že podle § 1298 obč. zák. není povinností žalobce, aby zavinění to prokazoval, nýbrž je na žalovaném, aby se vyvinil. Je zjištěno, že žalovaný přišel jedenkrát k spornému místu, když vozíky byly již vykolejeny. Z této okolnosti nelze sice bezpečně usuzovati na zavinění žalovaného, když podle vydaných bezpečnostních opatření na kritickém místě nebylo třeba zříditi zachycovač těžných vozíků a když k vykolejení vozíků, jak zjištěno, mohlo dojíti z příčin různých, tak že žalovaný nemohl z tohoto vykolejení usuzovati na sjetí vozíků s lanovky; než okolnost ta měla po případě býti pro žalovaného podnětem, aby jí věnoval náležitou pozornost a pátral po příčině vykolejení. Je dále zjištěno, že žalovaný nevěděl, že na místě tom vozíky s lanovky ujíždějí. Než okolnost ta nestačí ještě k vyvinění žalovaného, neboť je povinností žalovaného jako závodního (srovnej rozh. čís. 138 a 10291 sb. n. s.), aby vykonával nad doly náležitou kontrolu a dohled. Bylo proto na žalovaném, ježto § 47 úrazového zákona nevyžaduje hrubé zavinění, by prokázal, že tuto svou povinnost náležitě a řádně konal a že přes to nemohl nabýti a nenabyl vědomostí o tom, že kritické místo vyžaduje zřízení zachycovače vozíků. Nižší soudy v tomto směru nic nezjistily, ježto nepřihlížely k ustanovením § 1298 obč. zák., a nelze pro tento nedostatek dovolacího soudu rozhodnouti spornou věc s právního hlediska; bylo proto zrušiti podle § 510 c. ř. s. rozsudky obou nižších soudů a bude na prvním soudě, aby v naznačeném směru použitím § 182 c. ř. s. řízení doplnil a věc znovu rozhodl. Dojde-li k přesvědčení, že se žalovanému nepodařilo vyvinění podle § 1298 obč. zák., bude se třeba zabývati tvrzeným spoluzaviněním žalobcovým.

Čís. 14077.

Podle rámcové smlouvy sjednané Ústřední jednotou čsl. lékařů a říšským svazem německých lékařských spolků s pojišťovací radou, v níž jsou sdruženy svazy, jednoty a Ústředny nemocenských pojišťoven v Č. S. R. jest o nároku lékaře (jeho postupníka) na nezaplacený honorář za léčení i na náhradu za vydané léky jednati v rozhodčím řízení.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1935, R II 564/34.)